

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งเป็นบุคลากรสำคัญของการพัฒนาประเทศในอนาคต จึงต้องได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และศักยภาพเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนาประเทศต่อไป มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตกำลังคนระดับอุดมศึกษา มีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ การผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางและระดับสูง การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนางานองค์ความรู้ การบริการวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นแหล่งรวมของวิทยาการหลายแขนง และเป็นศูนย์รวมของนักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถเป็นจำนวนมาก บทบาทสำคัญยิ่งของสถาบันอุดมศึกษาจึงกล่าวได้ว่าเป็น “ตัวนำการเปลี่ยนแปลง” (Change Agent) หรือเป็นองค์กรขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่จะต้องดำเนินการตามบทบาทและความรับผิดชอบของการเป็นสถาบันอุดมศึกษา เพื่อที่จะนำประเทศไปสู่สังคมที่พึงปรารถนาในที่สุด

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว สอนสุนันทา ได้เป็นที่ประทับของพระมหาลี พระราชธิดาและเจ้าจอมมารดาในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จำนวน 32 ตำหนัก รวมทั้งอาคารที่พักของบรรดาข้าราชการ โดยมิพระวิมาดาเธอ กรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา ประทับ ณ ตำหนักสายสุธานพดล ตั้งแต่ พ.ศ. 2467 ปัจจุบันมีสภาพใกล้เคียงกับของเดิมมากที่สุดอยู่ 6 ตำหนัก เนื่องจากมีผู้นำบุตรและหลานของตน มาถวายตัวต่อพระวิมาดาเธอกรมพระสุทธาสินีนาฏ ปิยมหาราชปดิวรัดา เป็นจำนวนมาก พระวิมาดาเธอฯ จึงทรงให้สร้างโรงเรียนนิภาคารสอนตามหลักสูตรการศึกษาสมัยนั้น รวมทั้งอบรมมารยาทและการฝีมือด้วยดำเนินกิจการไปโดยปริยาย

พ.ศ. 2480 ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ดำริที่จะให้เป็นที่พักอาศัยของนายกรัฐมนตรีคณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่คณะรัฐมนตรีลงมติให้ใช้สถานที่นี้ให้เป็นประโยชน์ทางการศึกษา ของรัฐกระทรวงธรรมการจึงได้จัดตั้งให้เป็นสถานศึกษาสำหรับกุลสตรี ชื่อโรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2480 ตั้งแต่นั้นจนถึงปัจจุบัน สวนสุนันทาพัฒนาด้านการศึกษาต่อเนื่องมีสาระสำคัญ สรุปได้โดยลำดับดังนี้

พ.ศ. 2480 เริ่มจัดการศึกษา 2 แผน คือ แผนกสามัญและแผนกวิสามัญ แผนกสามัญ เปิดสอนตั้งแต่ ชั้นประถมปีที่ 1 ถึงมัธยมปีที่ 6 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 7-8 นั้น รับโอนจากโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ โรงเรียนเบญจมราชาลัย โรงเรียนสตรีวิทยา และโรงเรียนสตรีโชติเวช แผนกเลขานุการสำหรับนักเรียนประถมปีที่ 1 เท่านั้นที่จัดเป็นสหศึกษา ส่วนแผนกวิสามัญรับโอนนักเรียน ฝึกหัดครูประถมหญิง จากโรงเรียนฝึกหัดครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์และรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมปีที่ 8 มาศึกษา

หลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) 1 ปี มีทั้งประเภทนักเรียนนอกบารุง คือ ผู้เรียนโดยทุนส่วนตัวและนักเรียนในบารุง คือผู้สอบได้ทุนกระทรวงธรรมการ

พ.ศ. 2481 งดสอนชั้นมัธยมปีที่ 8 และแบ่งการเรียน การสอนเป็น 3 แผนกคือ แผนกประถมศึกษา แผนกมัธยมศึกษาและแผนกฝึกหัดครู พ.ศ. 2482 แผนกมัธยมศึกษาเหลือเพียงชั้นมัธยมปีที่ 1-6 ส่วนแผนกฝึกหัดครูเปิดสอนหลักสูตรประโยคครูประถม (ป.ป.) 1 ปี รับจากผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 6 ให้มาเรียนแบบอยู่ประจำทั้งประเภทในบารุงและนอกบารุง

พ.ศ. 2483 แผนกประถมศึกษาเปิดสอนชั้นเตรียมประถมแต่ปีต่อมาก็ยุบไปเปิดสอนที่โรงเรียนละอออุทิศ พ.ศ. 2486 ขยายการรับนักเรียนในบารุงจากต่างจังหวัดทุกจังหวัด โดยจังหวัดเป็นผู้สอนคัดเลือก นักเรียนส่งเข้ามาเรียนอยู่ประจำ จังหวัดละ 2 คน พ.ศ. 2490 รับเฉพาะนักเรียนในบารุง มีทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

พ.ศ. 2491 รับโอนนักเรียนประถมจากโรงเรียนละอออุทิศมาไว้ พ.ศ. 2495 เปิดสอนหลักสูตรประโยคครูประถม แผนกการงานสันตติ์ เช่น งานประดิษฐ์ งานไม้ งานพิมพ์ งานไฟฟ้า งานเสื้อผ้า ฯลฯ พ.ศ. 2496 เปิดสอนหลักสูตรประโยคครูมัธยม (ป.ม.) 2 ปี แผนกการงานสันตติ์รับจากผู้จบ ป.ป. การงานสันตติ์ พ.ศ. 2498 เลิกหลักสูตร ป.ป. และ ป.ม. การงานสันตติ์และเปิดสอนฝึกหัดครู หลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา (ป.กศ.) 2 ปี รับจากผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 6 เริ่มจากคิดคะแนนแบบหน่วยกิตแทนแบบร้อยละ พ.ศ. 2500 เปิดสอนฝึกหัดครูหลักสูตร ป.กศ. รอบบ่ายเพื่อแก้ไขปัญหา นักเรียน ที่สำเร็จชั้นมัธยมปีที่ 6 แล้วไม่มีที่เรียน รับนักเรียนฝึกหัดครูชายเป็นครั้งแรกและเริ่มมีนักเรียน ทั้งประเภทอยู่ประจำและประเภทเดินเรียน เนื่องจากไม่มีหอนอนเพียงพอ

พ.ศ. 2501 เปิดสอนฝึกหัดครูหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ. ชั้นสูง) รับจากผู้สำเร็จการศึกษา ป.กศ. และกระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ยกฐานะโรงเรียนสวนสุนันทาวิทยาลัย เป็นวิทยาลัยครูสวนสุนันทา จัดการเรียนการสอนเป็น 3 ฝ่ายคือ ฝ่ายอุดมศึกษา ฝ่ายมัธยมศึกษาและฝ่ายประถมสาธิต พ.ศ. 2510 เปิดสอนฝึกหัดครูหลักสูตร ป.ป. แบบเร่งรัดรับนักเรียนที่สำเร็จชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่ามาเรียน 1 ปี พ.ศ. 2511 เปิดสอนภาคนอกเวลาหลักสูตร ป.กศ. ด้วยในปีต่อมา พ.ศ. 2517 เปิดสอนระดับปริญญาตรี 2 ปี โดยใช้หลักสูตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

พ.ศ. 2518 กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้วิทยาลัยครู สวนสุนันทาเป็นสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู แบ่งสายงานการปฏิบัติราชการออกเป็น - สำนักงานอธิการ - คณะวิชา - ภาควิชาและยังคงมีโรงเรียนประถมสาธิต และมัธยมสาธิตเช่นเดิม

พ.ศ. 2519 สอนระดับปริญญาตรีหลักสูตร 2 ปี โดยใช้หลักสูตรของกรมการฝึกหัดครู พ.ศ. 2520 งดรับนักศึกษาภาคนอกเวลา พ.ศ. 2521 เปิดรับนักเรียนระดับปริญญาตรี 2 ปี ตาม โครงการอบรมครู และบุคลากร การศึกษาประจำการ (อ.ค.ป.) พ.ศ. 2523 เปิดสอนระดับปริญญาตรี 4 ปี โดยรับจากนักเรียนที่สำเร็จชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 (ก่อน พ.ศ. 2523) หรือมัธยมปีที่ 6 พ.ศ. 2525 รับนักศึกษา ป.กศ. ชั้นสูง ภาคต่อเนื่องและภาคสมทบ (แทนภาคนอกเวลาเดิม) พ.ศ. 2526 เปิดสอนหลักสูตรเทคนิค อาชีพระดับ ป.กศ. ชั้นสูง 2 ปี รับจากผู้สำเร็จ มัธยมปีที่ 6 หรือเทียบเท่า

พ.ศ. 2527 มีพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ฉบับที่ 2 กำหนดให้วิทยาลัยครูเปิดสอนได้ 3 สาขา คือ สาขาวิชาการศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาศิลปศาสตร์ทั้งระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี 4 ปี และปริญญาตรีหลังอนุปริญญา วิทยาลัยครูสวนสุนันทายังเปิดสอนระดับอนุปริญญาวิทยาศาสตร 8 วิชาเอก และอนุปริญญาศิลปศาสตร์ 4 วิชาเอก

พ.ศ. 2528 เลิกโครงการ อ.ค.ป. เปลี่ยนเป็นโครงการอบรมการศึกษาบุคลากรประจำ (กศ.บป.) สอนทั้งระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาอื่นในกรุงเทพมหานคร เป็นสหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์

พ.ศ. 2529 เปิดสอนระดับ ปริญญาตรีหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปีและปริญญาตรีหลัง อนุปริญญา สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และสาขาวิชาศิลปศาสตร์เพิ่มเติมจาก สาขาวิชาการศึกษาที่มีอยู่เดิม

พ.ศ. 2530 สภาการฝึกหัดครูได้พัฒนาหลักสูตรทุกระดับและทุกสาขาวิชา วิทยาลัยจึงเปิดสอน หลักสูตรใหม่นี้

พ.ศ. 2535 สภาการฝึกหัดครูอนุมัติโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจและโปรแกรม วิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร วิทยาลัยจึงเปิดรับนักศึกษาในโปรแกรมดังกล่าว

พ.ศ. 2538 วิทยาลัยครูได้เปลี่ยนเป็นสถาบันราชภัฏ โดยได้ตราเป็น พระราชบัญญัติซึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงลงพระปรมาภิไธยในวันที่ 19 มกราคม 2538 ในปัจจุบันสถาบันราช ภัฏสวนสุนันทาเปิดสอนภาคปกติและภาค กศ.บป. ในระดับอนุปริญญา และปริญญาตรี 3 สาขาวิชา ได้แก่ 1. สาขาศึกษาศาสตร์ เปิดสอน 16 โปรแกรมวิชา 2. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เปิด สอน 11 โปรแกรมวิชา 3. สาขาศิลปศาสตร์ เปิดสอน 14 โปรแกรมวิชา ทั้งยังมีบริการวิชาการแก่ บุคคลทั่วไปหลายโครงการ เช่น โครงการ อบรมภาษาอังกฤษ อบรมภาษาญี่ปุ่นอบรมการถ่ายภาพอบรม คอมพิวเตอร์ อบรมนาฏศิลป์ ซัมเมอร์แคมป์ อบรมการพิมพ์การฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร

พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบันสืบเนื่องจากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.2547 ส่งผลให้ วันที่ 15 มิถุนายน พ.ศ.2547 สถาบันราชภัฏสวนสุนันทากฎานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน (คู่มือนักศึกษา : 2559)

วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน ซึ่งเป็นวิทยาลัยก่อตั้งขึ้นใหม่ภายใต้การกำกับ มหาวิทยาลัย ราชภัฏสวนสุนันทา พ.ศ.2557 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการการศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป ที่สนใจศึกษาและพัฒนาตนเอง เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จำนวน 7 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจพาณิชย์ สาขาวิชาการจัดการธุรกิจค้า ค้าปลีก สาขาวิชาการจัดการเครือข่ายร้านอาหาร สาขาวิชาการจัดการการขนส่ง สาขาวิชา Global Supply Chain Management และสาขาวิชาการจัดการขนส่งสินค้าทางอากาศ เพื่อพัฒนาทรัพยากร ด้านโลจิสติกส์ตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน รองรับการเจริญเติบโตในภาค ธุรกิจ และการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

การดำเนินการงานด้านสื่อสารองค์กรเป็นส่วนงานที่มีภารกิจในการสร้างการรับรู้กิจกรรม เกี่ยวกับวิทยาลัยเพื่อให้หน่วยงานภายนอกได้รู้จักวิทยาลัยมากขึ้นตลอดจนเป็นการสร้างภาพลักษณ์ให้กับ

วิทยาลัย ขอบเขตความรับผิดชอบครอบคลุมงานด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร การแนะแนวการศึกษา การรับสมัครนักศึกษา การสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน

การประชาสัมพันธ์หลักสูตรและแนะแนวการศึกษา เพื่อรับสมัครนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษา วิทยาลัยประสบปัญหาการรับสมัครนักศึกษา กล่าวคือ การรับสมัครนักศึกษาไม่เป็นไปตามแผนรับนักศึกษาในบางสาขาวิชา (กองบริการการศึกษา : 2560) ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลประกอบการของวิทยาลัย และอาจนำไปสู่การเสนอปิดหลักสูตรในสาขาวิชาที่ประสบปัญหา สาเหตุของสาขาวิชาที่จำนวนผู้สมัครไม่เป็นไปตามแผนรับของวิทยาลัยอาจมาจากในปัจจุบันมีประชากรเกิดน้อยลง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ : 2560) สถาบันอุดมศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้น และภาครัฐให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาในสายอาชีพมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา : 2560) ทำให้ผู้สมัครเรียนมีทางเลือกที่หลากหลายในการตัดสินใจที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา กอปรกับปัจจุบันวิทยาลัยโลจิสติกส์ฯ ได้ย้ายสถานที่จัดการเรียนการสอนจากส่วนกลางกรุงเทพมหานคร มาจัดการเรียนการสอน ณ ศาลายา จังหวัดนครปฐม ทำให้การคมนาคมอาจไม่สะดวกเท่าที่ควรในระยะเริ่มแรก และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวิทยาลัย ตลอดจนช่องทางการเข้าถึงสื่อต่างๆ อาจจะยังไม่ทั่วถึง จึงอาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจสมัครเรียนกับทางวิทยาลัย

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการประชาสัมพันธ์ การรับสมัครนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพื่อการรับสมัครนักศึกษาในแต่ละปีการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 4.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ
- 4.2.2 เพื่อศึกษาการรับข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ
- 4.2.3 เพื่อเสนอแนวทางการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อประเภทต่างๆ

4.3 ประโยชน์ของการศึกษา

1. ได้ทราบปัญหาของการประชาสัมพันธ์
2. ได้ทราบการรับรู้ข้อมูลการสมัครผ่านช่องทางสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ
3. ได้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางการทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสม

4.4 ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการประชาสัมพันธ์การรับสมัครนักศึกษาวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการสมัครผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ และสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจการสมัครเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากร ประกอบด้วยนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี ชั้นปี 1 ปีการศึกษา 2560 วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ทั้งหมด 6 สาขาวิชา รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,048 คน กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Yamane กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 286 คน

2.1 แรงงานนอกระบบ ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

2.2 ประกันสังคมจังหวัด และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิธีดำเนินงานการสื่อสารข้อมูลข่าวสาร ของสำนักงานประกันสังคม จังหวัดสระแก้ว

4.5 นิยามศัพท์ของการศึกษา

การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากที่สิ่งเร้ากระตุ้นการรู้สึกและถูกตีความเป็นสิ่งที่มีความหมาย โดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจของบุคคล

การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การติดต่อเผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ขององค์กรสถาบันนั้นๆ ด้วยความพยายามในการเสริมสร้างความสัมพันธ์และ ความเข้าใจอันดี ด้วยสื่อหรือวิธีการที่เหมาะสม เพื่อให้กลุ่มประชาชนเป้าหมาย เกิดทัศนคติมีความ เข้าใจอันดีต่อภาพพจน์ที่ดีต่อองค์กรสถาบัน ยอมรับด้วยความศรัทธาและเกิดการ สนับสนุนและให้ ความร่วมมือเป็นผลให้การดำเนินงานขององค์กร สถาบัน บรรลุวัตถุประสงค์

สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง สมุด แผนกระดาษ หรือวัตถุใดๆ ที่พิมพ์ขึ้น รวมตลอดทั้งบทเพลง แผนที่ แผ่นผังภาพ ภาพวาด ภาพระบายสี ใบประกาศ แผ่นเสียง หรือสิ่งอื่นใดอันมีลักษณะเช่นเดียวกัน

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่อที่บันทึกสารสนเทศด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ อาจอยู่ในรูปของสื่อบันทึกข้อมูลประเภทสารแม่เหล็ก เช่น วิดยูโทรทัศน์ วิดยูกระจ่ายเสียง อินเทอร์เน็ต

สื่อประเภทบุคคล หมายถึง ตัวบุคคลที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ เช่น ครูแนะแนว บุคลากรทางการศึกษาที่ทำหน้าที่ให้บริการข้อมูลการศึกษาต่อ

เนื้อหาของสื่อประชาสัมพันธ์ หมายถึง สารสำคัญที่ต้องการบรรจุในสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น ภาพลักษณ์ขององค์กร จุดเด่นของหลักสูตร

การตัดสินใจสมัครเรียน หมายถึง ความประสงค์ของนักเรียน นักศึกษา ที่จะเข้าศึกษาต่อ วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา